

تبیین اصول «حیات طیبه» و احصای ویژگی‌های زیست پاک و زیبا در نهج‌البلاغه

آیین افتتاحیه سومین کنگره بین‌المللی «نهج‌البلاغه؛ راه نجات» با موضوع «نهج‌البلاغه و زیست شرافت‌مندانه» با پیام حضرت آیت‌الله مظاهری و با ارائه آیت‌الله اراکی عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه استاد رضائی دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت ^{علیه السلام} و دکتر طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی ااتیر در سالن همایش‌های بین‌المللی اصفهان (اجلاس سران) برگزار شد.

به گزارش پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر حضرت آیت‌الله مظاهری، متن پیام این مرجع تقلید به این شرح است: بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ خداوند بزرگ را سپاس می‌گویم که این همایش محترم به‌همت شما اندیشه‌ورزان گرامی، به‌منظور استفاضه از دریای پرگهر نهج‌البلاغه برگزار می‌گردد. از اهتمام مؤسسه نهج‌البلاغه و همکاران آن مؤسسه در این امر نیز، باید قدردانی و تشکر نمود که در سومین گام خود در برپایی همایش علمی، موضوع «زیست شرافت‌مندانه از نگاه نهج‌البلاغه» را مطرح نظر قرار داده است و این موضوع بسیار مهم و اساسی را در میان شما میهمانان فرهیخته به بحث گذارده است.

سؤال از چگونگی دست‌یابی به زندگی سعادت‌مندانه، پریش دیرین و همیشگی انسان در طول تاریخ بشریت بوده است و به‌همین سبب، یکی از اهداف اساسی بعثت پیامبران ^{علیهم السلام} نیز، معنا بخشیدن به زندگی انسان و هدایت او از ظلمات‌های گوناگون به سوی نور سعادت و زندگی در طریق حق است؛ «کتاب آنژلناه الیک لتخرج الناس من الظلمات الی النور باذن ربهم الی صراط العزیز الحمید» و از همین رهگذر است که خداوند سبحان «حیات طیبه» را پاداش کسانی قرار داده است که در راه مستقیم ایمان قرار گرفته‌اند و به‌شایستگی و درستی، عمل می‌کنند. «من عمل صالحاً من ذکر أو أنثی وهو مؤمن فلنجینه» حیه‌ طویه ولنجزینهم أجرهم ما کانوا یعملون» این حیات طیبه، همان زیست شرافت‌مندانه و همان زندگی سعادت‌مندانه‌است.

نهج‌البلاغه که همان ترجمان قرآن کریم است، در جای جای خود و در ابعاد مختلف، ویژگی‌های این زیست پاک و جمیل را برمی‌شمارد و اصول این حیات روشن را تبیین می‌نماید.

اگر این همایش به امید خداوند، بخش‌هایی از این معارف تابناک علوی و تعالیم انسان‌ساز نهج‌البلاغه را به‌شکل ملموس و کاربردی تبیین نماید، یقیناً به هدف خود دست یافته است.

امید است همت والای شما گرامیان با عنایت خاص امیرمؤمنان^{علیه‌ وعلی‌ آله افضل صلوات‌المصلین} به نتایج شیرینی منتهی شود و جان نشنه مشتاقان کلام بلند آن‌حضرت را از آب‌ گوارای معارف نورانی نهج‌البلاغه سیراب نماید. ان‌شاء‌الله.

از خداوند تعالی، تأیید و توفیق همگان را در دست‌یابی به حیات طیبه و زندگی سعادت‌مندانه دنیوی و اخروی مسألت می‌کنم و از پیشگاه او می‌خواهیم که همه ما را با تعالیم قرآن و عترت بیش از پیش آشنا و مانوس فرماید و قدرت فهم این معارف نورانی و توفیق و سعادت عمل به آن‌ها را به همه ما مرحمت فرماید. والسلام علیکم ورحمه‌الله وبرکاته.

حسین المظاهری

۲۳ ذی‌الحجه الحرام / ۱۴۴۶ – ۱۰ تیر / ۱۴۰۳

- خطرناک‌ترین آسیب برای هر جامعه تضعیف قانون حاکم بر آن است**

به گزارش خبرگزاری مهر، آیت‌الله محسن اراکی در این کنگره، اظهار کرد: مهمترین کار ما کمک به امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} و نظام امامت و ولایت جامعه و رعایت تقوای الهی است تا نظم الهی حاکم بر جامعه رعایت شود. وی با بیان اینکه نماد روح جمعی حاکم بر ساختار اسلامی، امام جامعه است، تأکید کرد: هر رفتاری که برخلاف قوانین حاکم بر جامعه باشد، روح جمعی جامعه و امام آن نیز تضعیف می‌شود.

عضو خبرگان رهبری افروز: خطرناک‌ترین آسیب برای هر جامعه، تضعیف قانون حاکم بر آن است و جامعه‌ای مقتدر است که قانون در آن رعایت شود.

عضو شورای عالی حوزه‌های علمیه تأکید کرد: روحی که بر افکار اجتماعی حاکم می‌شود، در واقع به‌مثابه روابط اجتماعی پذیرفته‌شده توسط جامعه است.

آیت‌الله اراکی در پایان یادآور شد: زمانی که انسان‌ها در جامعه به‌هم پیوند می‌خورند، روح اجتماعی نیز در آن متبلور می‌شود.

- زیست شرافت‌مندانه در گروی حق و تکلیف متقابل است**

به‌گزارش خبرگزاری ایکنا، استاد رضائی، دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت ^{علیه السلام} نیز در این کنگره، با ابراز خرسندی از برگزاری این کنگره اظهار کرد: باید از دست‌اندرکاران این برنامه قدردانی کرد که تلاش کردند، نهج‌البلاغه از غربت خارج شود و لازمه این اتفاق این است که نهج‌البلاغه در متن زندگی ما حضور پیدا کند.

وی افزود: امروز، روز مباحله است؛ روزی که پیامبر ^{صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم}،

دبیرکل مجمع جهانی اهل‌بیت ^{علیه السلام} ادامه داد: امام علی ^{علیه السلام} در خطبه ۲۱۶ نهج‌البلاغه که می‌تواند، موضوعی برای درس‌نامه‌های حقوقی و حقوق متقابل افراد نسبت به یکدیگر باشد، حق و تکلیف را دو روی یک سکه معرفی می‌کند که جدایی از هم نداشته و همواره تلازم دارند؛ هر جا حقی هست، تکلیفی و هر جا تکلیفی هست، حقی وجود دارد؛ مثل حقوق متقابل زن و شوهر و حق والی و رعیت که در جای‌جای نهج‌البلاغه، امام به‌مثابه بزرگترین حقی که خداوند واجب کرده، به آن پرداخته است. حضرت می‌فرماید: حق سنگین و تلخ است؛ ولی اگر جامعه بخواهد به آبادانی و حیات طیبه برسد، باید سنگینی و تلخی‌های حق را بپذیرد و افراد در اجرای آن از خود بگذراند.

وی اضافه کرد: امیرالمؤمنین ^{علیه السلام} به ابن عباس فرمود: «به خدا قسم! حکومت کردن بر شما ارزش ندارد؛ مگر آنکه حقی را به صاحب حقی بازگردانم»؛ بنابراین در نظام ولایی، اخلاقی و حکمرانی علی ^{علیه السلام}، به‌گفته خود ایشان، کسانی که به قدرت و ثروت فخر می‌کردند، ضعیف بودند تا حق از آنها ستانده شود و افراد ضعیف، قوی بودند تا حق به آنها بازگردانده شود. در نظام فکری و ولایی امیرالمؤمنین ^{علیه السلام}، تحول و غربال در جامعه اتفاق می‌افتد و همه چیز را تغییر می‌دهد.

استاد رضائی تصریح کرد: در خطبه ۲۱۶ نهج‌البلاغه حضرت می‌فرماید: نمی‌شود کسی حقی بدون تکلیف یا تکلیفی بدون حق داشته باشد. اگر والی بر مردم حقی دارد، مردم نسبت به او تکلیف دارند و هر یک باید به تکلیف خود عمل کنند که اگر به‌درستی و با دقت عمل شود، جامعه آباد خواهد شد و در همین‌جا بهشت، زیست شرافت‌مندانه و حیات طیبه خواهیم داشت و ثروت‌ها عادلانه توزیع می‌شود. چرا امروز باید ۹۰ درصد ثروت دنیا در اختیار ۱۰ درصد انسان‌ها قرار گیرد و قدرت نباید وسیله‌ای برای تحقق عدالت باشد که آرزوی دیرینه همه انبیا و صالحان بوده است؟ برای تحقق این آرزوها باید هزینه‌ای پرداخت کرد و علی‌بن ابی‌طالب ^{علیه السلام} کسی بود که هزینه تحقق عدالت را پرداخت؛ چنان‌که گفته می‌شود، «علی ^{علیه السلام} از شدت عدالت کشته شد». در جامعه هم عدالت محقق نمی‌شود؛ مگر آنکه تنهایی و جمعی برای اقامه و اجرای حق قیام و اقدام کنیم و هزینه اجرای حق را بپردازیم.

- برای مواجهه با نظام علمی غرب به نهج‌البلاغه نیاز داریم**

به گزارش خبرگزاری ایسنا، دکتر محمد مهدی طهرانچی،

رئیس دانشگاه آزاد اسلامی نیز، در این کنگره گفت: ما به کتاب نهج‌البلاغه فقط به‌عنوان یک کتاب اخلاقی نیاز نداریم. رهبری می‌فرماید که ۲۰۰ سال است که غرب با پیشتنازی در علم و فناوری سبک زندگی خود را بر ما حاکم کرده و اختیار جوامع را در دست گرفته است. سندی که در ایران اسلامی به گوش رسید و در دولت مصوب شد، سند ۲۰۳۰ است که نظام سلطه در ۲۰۱۵ یک نقشه راه جهانی برای کل مردم کره خاکی ترسیم کرد و ۱۷ راهبرد اساسی را در آن در نظر گرفت که برآمده از دانش عقل خودبنیان غرب است و بسیار جدی و همه‌جانبه در حال پیاده‌سازی آن هستند.

وی افزود: بند ۵ این سند، برابری جنسیتی است. برابری جنسیتی معنی است که شتابان در حال پیاده‌سازی است. بسیاری وقایع تابع پیاده‌سازی پدیده برابری جنسیتی است که غرب قرار است، در سند ۲۰۳۰ آن را پیاده کند و محور آن را نیز جوانان و آموزش و پرورش قرار داده است. ما فقط یک پاسخ در برابر این برابری جنسیتی داریم که به چه گناهی می‌خواهید، زنان ما را بکشید و از زن بودن عبورشان دهید. امروز برابری جنسیتی و تبعیض جنسیتی به‌عنوان یک شعار در صحنه اجتماعی مطرح بوده و چالش علمی که غرب با آن تعامل می‌کند، نسبی‌انگاری امر جنسیت و نادیده‌انگاری زوجیت است. نگاهی که به امر جنسیت دارند اینکه جنسیت انتخاب است و این نگاهی، برخلاف جریان خلفت است. در این جریان، زوجیت بنای استوار بودن این کره خاکی است و در امر انسانی نیز، بحث زوجیت جدی است.

طهرانچی یادآور شد: غرب می‌گوید: برابری جنسیتی در فیزیولوژیک است که می‌توانم، آن را با مداخله تغییر دهم. دانشگاه‌های غرب نیز حامی و مبدع این تفکر هستند. ما باید به مبانی برگردیم و مفهوم تولید کنیم. اولین کلام علی ^{علیه السلام} در نامه ۳۱ نهج‌البلاغه این است که زن را ریحانه می‌داند نه کارگزار. به این معنا که از لحاظ جسمانی و فیزیولوژیک متفاوت می‌داند. در برابر نگاه برابری جنسیتی یک نگاه عمیق داشته و می‌گوید: از لحاظ روانی و عاطفی کاملاً با مرد متفاوت است. اساساً زن و مرد نمی‌توانند، برابری پیدا کنند. امروز غرب دارد با شعار برابری، زن را دوباره زنده به‌گور می‌کند.

وی اضافه کرد: هر وقت شعارها فریبنده شد، بدانید که می‌خواهند سر زن را کلاه بگذارند. مقاومت اول، فکری و تربیتی است. تبعیض، جنسیتی نیست، تفاوت جنسیتی است و این تفاوت اگر نباشد، خلقت شکل نمی‌گیرد. خدا می‌گوید که زن و مرد در کمالات و حقوق، برابری دارند؛ ولی در جنسیت برابری ندارند. ما برای مواجهه با نظام علمی غرب به نهج‌البلاغه نیاز داریم. خداوند هر‌جا از فضیلت می‌گوید، برابری این فضیلت‌ها بین زن و مرد نیز وجود دارد. برابری جنسیتی ممکن نیست و اگر ما بتوانیم، این را برای نظام دانشگاهی مصدر کار قرار دهیم، بلاشک هویت دانشگاه در تحول منابع و نگاه است و به قول رهبر معظم انقلاب تحول باید بر اساس نگاه بنیادین و حکمت صورت بگیرد و باید به حکمت مراجعه کرده و همه این حکمت‌ها در نهج‌البلاغه است و نهج‌البلاغه کتاب حکمت است.

- نهج‌البلاغه کتاب مرجع برای جوامع علمی است**

به گزارش خبرگزاری حوزه از اصفهان، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد سالک، رئیس سومین کنگره بین‌المللی نهج‌البلاغه هم در این مراسم، با اشاره به فرازهایی از نامه رهبر معظم انقلاب به جوانان دانشگاه‌های آمریکا، تصریح کرد: بر همین اساس، کنگره سوم، زیست شرافت‌مندانه را مدنظر قرار داده و نقش بزرگی در این جهت دارد و هدف از این کنگره آن است که با مسائل مختلف آموزشی، تربیت مربی و مطالب فراوان نهج‌البلاغه، این‌کتاب حیات‌بخش را به داخل خانه‌های مردم در داخل کشور و خارج ببریم و این هدف بزرگی است که زحمت فوق‌العاده دارد.

حجت‌الاسلام والمسلمین سالک در بعد مسائل علمی، نهج‌البلاغه را کتاب مرجع علمی برای جوامع علمی بشری دانست و گفت: این کتاب، کتاب حکومت برای جهان بشریت و کتاب حقوق، جهاد و مقاومت است.

وی کنگره بین‌المللی نهج‌البلاغه را معرف انسان‌های عمارگونه در تبعیت از امیرالمؤمنین علی ^{علیه السلام} عنوان کرد و گفت: نباید ما برنامه‌های پرمحتوای علمی، اداره کشور و مسائل مربوطه را داشته باشیم؛ اما نامه ۵۳ نهج‌البلاغه را دولت ژاپن پیاده کند.

وی هم چنین با اشاره به مبارزه با استکبار جهانی و دفاع از طوفان‌الاقصی علیه اسرائیل و پیروزی اسلام بر کفر و جابه‌جایی قدرت با‌گرایش به اسلام، کسب سهم حاکمیت اسلام در جدول جهانی را مهم دانست و خاطرنشان کرد: این اقتدار را می‌توانیم با تکیه بر قرآن و نهج‌البلاغه به دست آوریم و بعد در این جهت تلاش گسترده‌ای در اداره بشریت و بسترسازی برای ظهور حضرت مهدی ^{علیه السلام} را فراهم کنیم.

رئیس سومین کنگره نهج‌البلاغه، در پایان تصریح کرد: دبیرخانه کنگره تاکنون بیش از ۴۰۰ مقاله از سراسر جهان دریافت کرده است.

گفتنی است، ۳۱۶ مقاله از استان اصفهان، ۲۲ مقاله از استان تهران و ۱۶ مقاله از خارج از کشور، به سومین کنگره بین‌المللی «نهج‌البلاغه»، راه نجات و زیست شرافت‌مندانهرسیده است. ۳۴ عضو هیأت علمی از داخل و خارج کشور با تخصص‌های علمی متفاوت در سومین کنگره بین‌المللی «نهج‌البلاغه»، راه نجات و زیست شرافت‌مندانهمشغول فعالیت هستند. محورهای این کنگره شامل زیست‌بوم «اقتصادی و سیاسی»، «مدنی و حقوقی»، «تربیت و روان‌شناسی» و «فرهنگی و اجتماعی» و جهاد و مقاومت در نهج‌البلاغه بود.

- اخبار کوتاه ایــــران**

• **صادرات نفت ایران به اروپا:** اوجی، وزیر نفت: امروز ما به اروپا هم صادرات نفت داریم؛ ما امروز به ۱۷ کشور جهان صادرات نفت داریم. با ریل‌گذاری که در صادرات نفت شده، هر دولتی هم در آمریکا سرکار بیاید، مشکلی برای صادرات نفت ایران رخ نخواهد داد.

• **مصوبه تشکیل بنیاد بین‌المللی شهید رئیسی ابلاغ شد:** مخبر، سرپرست ریاست جمهوری و رئیس شورای عالی انقلاب فرهنگی، ماده واحده «تشکیل بنیاد بین‌المللی شهید رئیسی» مصوب جلسه ۹۰۱، ۲۹ خردادماه ۱۴۰۳ این‌شورا را برای اجرا ابلاغ کرد.

• **تشکیل پرونده برای اخلال‌گران انتخابات در خارج:** معاون امور بین‌الملل قوه قضائیه: برای هر شخص ایرانی یا غیر ایرانی که در خارج از کشور با توهین و تهدید و ضرب و شتم هم‌وطنان و ایجاد رعب و وحشت بین آنان، مانع حضور ایرانیانی شوند که می‌خواهند در انتخابات ریاست‌جمهوری در خارج از کشور شرکت نمایند، حسب گزارشات مردمی، وزارت امور خارجه، شاکیان خصوصی و اقدام مدعی‌العموم، پرونده کیفری تشکیل و تحت تعقیب قرار می‌گیرند.

• **با وجود وعده دولت‌ها هنوز در کنترل نقدینگی موفق نیستیم:** سید شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس دوازدهم گفت: تأمین مالی بنگاه‌های اقتصادی و صنعتی کشور مسئله امروز اقتصاد است؛ درحالی‌که به آن میزان که به سیاست‌های پولی و مالی در این زمینه پرداخته شده؛ اما به الزامات تأمین مالی از جمله توسعه مهندسی مالی پرداخته نشده است و به‌همین خاطر با وجود وعده‌های مختلف در دولت‌ها، در کنترل نقدینگی همچنان موفق نیستیم.

• **ایران طی ۳ سال به طراح سند انرژی‌شانگهای تبدیل شد:** محرابیان، وزیر نیرو: از سال ۱۴۰۰ تا الآن کشوری که در معادلات انرژی جهان به‌طور کامل حذف شده بود، به طراح بسته انرژی سازمان شانگهای تبدیل شد. وقتی از شانگهای حرف می‌زنیم، منظور کشورهایی است که نصف جمعیت جهان را در خود جای داده و بزرگ‌ترین صادرکننده و واردکننده انرژی دنیا هستند.

• **جریمه ۱۰۰ برابری بهای برق برای استخراج غیرمجاز رمزارز:** مدیرکل هوشمندسازی و فناوری‌های نوین توانیر: اشخاصی که اقدام به استخراج غیرمجاز رمزارز می‌کنند، باید بهای برق مورد استفاده برای استخراج رمزارز را با بالاترین قیمت که همان نرخ صادراتی است(۱۰۰ برابر)، بپردازند. هر ماینر به‌تنهایی به‌اندازه یک کولرگازی برق مصرف می‌کند. در صورت کشف یک مرزعه رمزارز، پاداش معرفی‌کنندگان تا سقف ۵۰ میلیون تومان افزایش خواهد یافت.

• **آمادگی ایران برای ایجاد نهاد مالی مشترک میان کشورهای عضو بریکس:** فرزین، رئیس کل بانک مرکزی ایران، در سن‌پترزبورگ، در کنگره مالی روسیه گفت: هم‌اکنون تمامی مقررات مرتبط با پول‌شویی مطابق با قوانین بین‌المللی در ایران رعایت می‌شود و ایجاد نهادی مشابه «FATF» در میان کشورهای عضو بریکس فرصت بسیار خوبی برای توسعه همکاری‌های بانکی میان کشورهای عضو است. ایران آمادگی دارد، تمامی توانمندی‌های خود را برای پیشبرد پیشنهادات مشترک در زمینه توسعه فعالیت‌های بریکس و ایجاد یک نظام مالی جدید از سوی اعضای بریکس در اختیار روسیه قرار دهد.

• **اولین ماهواره پیچیده ساخت ایران تا یک ماه آینده در مدار قرار می‌گیرد:** عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات: اولین ماهواره پیچیده ساخت ایران تا یک ماه آینده در مدار قرار می‌گیرد. این ماهواره علاوه بر تصاویر معمولی سیاه و سفید، با دقت تصویربرداری ۸ متر، تصاویر دید در شب هم دارد.

• **گردش مالی ۵ هزار میلیارد تومانی بازار فیلترشکن در ایران:** انجمن تجارت الکترونیک تهران، در گزارشی، گردش مالی بازار خرید و فروش ابزارهای فیلترشکن را در کشور سالانه، بالغ بر ۵ هزار میلیارد تومان برآورد کرد. استفاده از فیلترشکن بعد از فیلتر شدن «اینستگرام» و «واتس‌آپ» در پاییز ۱۴۰۱ تا به امروز سه برابر شده است و به‌طور میانگین هر کاربر ایرانی در طول روز، چهار ساعت از فیلترشکن استفاده می‌کند. طبق گزارش اندیشکده حکمرانی دانشگاه شریف و نظرسنجی ایسپا، ۸۳٫۶ درصد کاربران ایرانی از فیلترشکن استفاده می‌کنند.

• **نخستین قرارداد پیمان پولی دوجانبه ایران و روسیه امضا شد:** فرزین، رئیس کل بانک مرکزی: نخستین قرارداد پیمان پولی دوجانبه میان ایران و روسیه به‌منظور تأمین (معاوضه) نقدینگی به پول‌های ملی برای تبادلات تجاری امضا شد و به‌زودی با افتتاح زیرساخت معاملات توافقی ریال برون‌مرزی (ریال آفتشور) در مرکز مبادله ارز و طلای ایران، دستورالعمل‌های لازم به شبکه بانکی و بازرگانان ابلاغ خواهد شد.

• **ابلاغ ثبت سفارش واردات خودرو به مناطق آزاد:** طبق این مصوبه، واردات خودروهای کروی و آمریکایی و همچنین خودروهای هیبریدی و برقی بالای ۴۰ هزار دلار ممنوع است.
• **افزات ثبت‌نام متقاضیان زیارت اربعین از ۱۷تیر:** سازمان حج و زیارت اعلام کرد: ثبت‌نام از متقاضیان زیارت اربعین حسینی، همزمان با آغاز ماه محرم از روز یکشنبه مورخ ۱۴۰۳/۴/۱۷ (ساعت ۱۰ صبح در سامانه سماح به نشانی samah.haj.ir آغاز می‌گردد.
• **رتبه ۱۱ جهانی ایران در طراحی اپلیکیشن:** درصد کاربران اینترنتی ایران که به‌صورت آنلاین خرید می‌کنند، از ۵ درصد در سال ۲۰۱۰ به ۲۵ درصد در سال ۲۰۲۳ رسیده است. همچنین در گزارش سال ۱۴۰۰ سازمان مالکیت فکری جهانی (WIPO)، ایران در طراحی اپلیکیشن رتبه ۱۱ جهان را کسب کرده است. این نشان‌دهنده توانمندی بالای متخصصان ایرانی در حوزه فناوری اطلاعات است.

• **امسال هم ارز اربعین به‌صورت دینار پرداخت می‌شود:** فرزین، رئیس‌کل بانک مرکزی: امسال نیز در پرداخت ارز اربعین به زائران متقاضی، هیچ مشکلی وجود ندارد. طبق برنامه‌ریزی‌های انجام‌گرفته در بانک مرکزی، زائران محترم اربعین حسینی امسال هم می‌توانند، از طریق شبکه منتخب بانکی در تمام شهرها و روستاها، ارز لازم را برای سفر اربعین به‌صورت دینار دریافت کنند.